

cronica moldo-germană, este cit se poate de verosimilă. Căci, deși Jan de Targowisko amintește de un anume Andrei Barulus (Barula?), venit tot din Moldova, prins și ucis de poloni în 1492, răscoala țărănească continuă sub conducerea aceluiași Muha pînă în 1497, cînd este prins și el și întemnițat la Cracovia, unde și moare¹. Numele lui Muha devenise foarte popular în Pocuția, în special în a doua perioadă, ceea ce, evident, nu putea fi consemnat de Jan de Targowisko, mort în 1492. Izvoarele ne indică drept loc de pornire al răscoalei lui Muha nordul Moldovei, dar aceasta nu trebuie să ne ducă la convingerea că ea ar fi fost rezultatul amestecului lui Ștefan cel Mare. Detașamentul lui Muha, pornit din Moldova, i s-au alăturat mii de țărani ucraineni și polonezi, ceea ce dovedește puternica bază socială a acestei mișcări cu repercusiuni adînci asupra întregii Polonii. Nu încape îndoială că Ștefan cel Mare s-a folosit de nemulțumirile din rîndul țăranilor ucraineni pentru a-și întări influența asupra Pocuției. Că Ștefan se bucura de sprijinul locuitorilor din această regiune este de asemenea un lucru cert, căci numai după cîțiva ani (1502), cînd Ștefan ocupă Pocuția, polonii vor fi foarte neplăcut impresionati de trecerea în masă a ucrainenilor de partea lui Ștefan². Această atitudine a populației din Pocuția l-a făcut pe Ștefan cel Mare să promită lui Cazimir depunerea jurămîntului în localități ca Sniatin, Camenița ori Colomeia și nu în interiorul Poloniei.

Venirea lui Albert pe tronul Poloniei la 1492 menține relațiile statornicite la Colomeia. Ștefan încearcă, sprijinit de Ivan al III-lea, marele cneaz al Moscovei, o apropiere și de Alexandru, marele cneaz al Lituaniei. Cele cîteva schimburi de solii nu duc însă la încheierea unui tratat, în care clauza principală trebuia să fie sprijinul reciproc în lupta împotriva turcilor. Faptul că încheierea acestui tratat a fost atît de mult tergiversată se datorește, negreșit, în bună măsură politicii de cîmpătuire a fiilor lui Cazimir.

Congresul Jagiellonilor de la Levoča (1494), convocat de regele Władysław al Ungariei, a ridicat problema tronului pentru Sigismund și tot la acest congres s-a discutat și despre înlăturarea domnului Moldovei (de extirpatione Valachi), lucru pe care Ștefan îl putea afla, cu tot secretul în care erau ținute discuțiile dintre frații Jagielloni, de la Bartholomei Dragffy, voievodul Transilvaniei și rudă a lui Ștefan, prezent și el la Levoča. Din această cauză, expediția organizată de Albert în anul 1497 nu-l surprinde pe Ștefan nepregătit.

Problema intenției lui Albert, atît de controversată de istorie, ni se pare destul de importantă ca să-i acordăm atenție și în lucrarea de față.

Întîlnirea de la Levoča, convocată de Władysław printr-o scrisoare care ajunge la Albert la 21 februarie 1494, și-a început lucrările în jurul zilei de 17 aprilie și probabil a ținut și prima săptămînă a lunii mai³. Dar, cu zece zile înainte de deschiderea congresului de la Levoča, la 6 aprilie 1494, Albert încheie cu Baiazid al II-lea o pace pe timp de trei ani, iar la 28 iunie a aceluiași an, deci după Congres, Albert semnează tratatul cu turcii⁴. Este clar, deci, că expediția împotriva turcilor trebuia amînată, așa că discuțiile de la Levoča, relatate de Miechovita, puteau ridica problema luptei împotriva turcilor doar în prici-

¹ *Historia Polski*, t.I, cz. II, Varșovia, 1957, p. 106.

² Hurmuzaki, II₂, 498 și 504.

³ Fr. Papée, *Jan Olbracht*, Kraków, 1936, p. 65, 72 și 238.

⁴ *Ibidem*, p. 73.